

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שהופיע השבוע לפני 25 שנה חידש את החידוש הגדול — שבועון עם שני שערים. מאז הפכו המושגים השער הקדמון של "העולם הזה" והשער האחורי של "העולם הזה" לשם דבר ● בין שני השערים סופר בכתבה הגבריים על לבטיהם ופחדיהם של בני הדור הצעיר, וגם על מה שמעניין אותם (מוסיקה, מזון, מבונות, מיזמוזים — ולא הווקא בסדר זה) ● במדור חדש, "עולם קטן", שהוגדר כמדור על דא ואל הא — על נכסים שאינם נכסי צאן-ברזל ועל ציפורים שאינן ציפורי-נפש, סופר ● בן השאר, על אדם אחד שקנה בחנות חיתובית תליאביבית תוכי והסביר, כי הוא זקוק לתוכי כדי שיהיה לו עם מי לשחק קלפים ● בשער הקדמון של הגיליון (משמאל): הקרב על מפא"י, יותר נכון, על הירושה של דוד בן-גוריון, כשנסחם לבין מייצג את האבות-המייסדים ומשה דיין את הצעירים ● בשער האחורי (למטה): הרצח המחריד בחיפה, בו דקר אדם את אשתו ואת שלושת בניהם למות ואחר כך התאבד בתלייה, אבל לא לפני שהעלה את דירתם באש וכאשר מכבירהאש סרצו לדירה הם גילו חמש גופות חרוכות.

מי ידע מראש על רצח ברנאדוט

★ ניצד גומרים הצמחוניים את

חייהם ★ מה הם ההבדלים בין

שוטר צרפתי, אנגלי וישראלי

היסטוריה

מאחורי מסך המשי

כארץ בעלת זכרון קצר לא היה זה פלא שמתו של נאטללי קאבאנה (חורז עם האבאנה) קראם כמעט ולא עורר שום הד. רק הוותיקים זכרו כי קראם, שהיה בן 59 במוותו, היה אחד הלוחמים העיקריים להקמת מדינת ישראל, כאשר היה ב-1946 חבר ועדת

כימי מלחמת-העצמאות. יום לפני שקראם מת, בשבוע ש" עבר, משבזקלב כמנהטן, שוחח עם כתב העולם הזה ושפך את ליבו. בין השאר גילה קראם כמה גילויים מעניינים ביותר.

בהיותי בישראל, סיפר קראם, "קיבלתי הודעה רחופה מן השגריר האמריקאי בתל-אביב, כי אנשי לח"י מתכוננים להרוג אישיות מרכזית. השגריר לא ידע מי הקרבן המיועד.

מותרות במארכ"י

גליה ארקין, נערת-זוהר תל-אביבית של סוף שנות ה-50, נישאה לאיש-עסקים צרפתי עשיר, שהעניק לה חיי-מותרות בעירו. מארכ"י (כולל מכור נית ספורט מיוחדת), והיתה אחת הצעירות הרבות, שהגשימה חלום של שנת 1959. כפי שזה השתקף גם במודעות-הנישואין שאיירו את הכתבה המרכזית בעולם הזה (90% רוצות תיירים!). כתובות החתנים במו"דעות היו: בין השאר: בוסטון, בוגוטה, יוהנסבורג, ניו-יורק וסאן-פאולו.

החקירה האנגלו-אמריקאית לארץ-ישראל. קראם, נוצרי ממוצא אירי, עורך-דין מצליח, שרדף פעם אחרי מנהיגי הדת המיליונר עלי חאן מסביב לעולם כדי להשיג ממנו הסכם לגט ותשלום מזונות (בסך מיליון דולר) לשיקגית ריטה היוורת, היה איש השמאל הי אמריקאי ומדינאי-חובב. אחרי שנבחר על-ידי הנשיא הארי טרומן כחבר הוועי רה, נתגלה כציוני נלהב, ולא נמנע מי לתקוף, בספר זכרונותיו, את מאחורי מסך המשי את משרד-החוץ האמרי קאי, על שניסה להפקיר את ישראל

הוא ביקש אותי לנצל את קשרי עם אנשי המחברת ולהסביר להם את השטות שנדבר. מייד התקשרתי עם מנהיגי המח"ת ונדודע לי, כי עומרים להרוג בקי רוב את הקונסול האמריקאי בירושלים או את הרון פולקה ברנאדוט. מתוך האו"ם בארץ, לרבריהם הם היו חייבים לבצע פעולה כזאת לאות-מחאה על התוכנית לבנאם את ירושלים, הודעת על כך לשגריר, הוא פנה מייד אל ברנאדוט ויעץ לו לחוק את מיישרו האישי. ברנאדוט סירב. למחרת היום הוא נרצח."

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

קול הקורא הקרב

לקורא ותיק יש תלונה. לא רצינית, אבל עניינית. מה הולך בעיתון שלי? הלא זה העיתון שאני קורא כל כך הרבה שנים, כשעוד היו לי שערות, ועכשיו, כאילו להכעיס קורא ותיק שכמוני, ראשו כבר הקריח לחלוטין, החלטתם לעשות לי תסביכים ולכתוב בגיליון האחרון (העולם הזה 26.12) על שני ספרים צמרת — גם אורי אבנרי, ביומן אישי על ספרו האישי וגם בכתבה אני לא בורח: על הספר גילי גמליאל.

הלא אין לי שום קשר עם אנשים ממקצוע מכובד זה כבר הרבה שנים וכאשר אני צריך, תסלחו לי על הדרוים — לי את הקרחת/אשתי מגלחת.

שלמה ברנשטיין, תל-אביב ● כדי לא לקפח את הקורא ברנשטיין וקוראים קרובים נוספים (קוראים קוראים — כי לעולם הזה ברור שאין לו קוראות קרות) ישקול העולם הזה לכתוב על נושא תערי הגילוח המעולים והחדים.

נמר של בער

בצרפת זה עולה 8 דולר לקילו; בארץ — 20 דולר לקילו; אבל בטיוואן זה עולה עוד יותר.

אותומיני

הקורא איתן, המעיד על עצמו שהוא, בהח"ל, הטרו-סכסואלי, מבקש לעברת את שם-התואר הומו-סכסואלי.

העולם הזה הוא, בתודעתי, נוסף לכל מעלותיו האחרות, גם חדיש מלים מוצלח מאוד ואני אורב במיוחד את המילה טיפ-ש-עשרה, אותה חידשתם, בשעתו. אז למה אתם לא עושים משהו בעניין המונח הומו-סכסואלי, כל פעם שאני קורא את המילה הזאת, אני מרגיש לא בנוח, גם כשבוע שעבר (העולם הזה 26.12) כאשר כתבתם על רצח ההופו עזרא ירדני.

אגב, שלא תבינו אותי לא נכון, זה לא משהו אישי, אני הטרו-סכסואלי לחלוטין, יש לי על כך קבלות.

אלי איתן, אשדוד ● מה דעת הקורא איתן וקוראי העולם הזה האחרים על ההצעה לקרוא להומו-סכסואל אותומיני

אני חושבת שמאיר תדמור מגויס בנושא מחירי הבשר (העולם הזה 19.12). נכון שבצרפת עולה בשר, שהוא דליקטס לעומת הבשר הנמכר אצלנו, רק 8 דולר לקילו, ואצלנו עולה בשר כמעט כפול — עד 20 דולר לקילו, אבל יש מקומות בהם מי שרוצה לאכול בשר-מערבים מילגם עוד יותר, רק לאחרונה קראתי באיזה שבועון זה, כי בטיוואן מוכרים בשר-נמר למאכל כ-30 דולר הקילו.

יוכבד מזר, גבעתיים

● הקוראת מזר שכחה לציין שתי עובדות: א: הביקוש הגדול לבשר-נמרים בטיוואן וכתוצאה מכל מחירו הגבוה, נובע מאמונתם של טיוואנים רבים כי אכילת בשר-נמר מגבירה את כוח-הגברא וב: בינתיים כל ההשוואה כבר לא מעשית, כי שר-המנים הטיוואני אסר על יבוא נמרים לשיטתה, לא מתוך דאגה לכיסם של הטיוואנים אלא מתוך רצון לשמור על חיי הנמרים ההולכים וכלים במיזרת.

תרומה

בפאריס ובניו-יורק

דיווח של האופנאית פיבקו

על צילומי קולקציית הקיץ האחרון, מי עשה מה ולמה (העולם הזה 26.12).

שמחתי לראות בהעולם הזה תצלום של הרוגמנית מיי בריט, תחת הכותרת "צילום-פירסומת שצולם בי פאריס", ובכן, למען הסדר הטוב: את צילומי קולקציית הקיץ האחרון בחרי תי לעשות בפאריס, לשם כך לקחתי אתי את הצלם מנחם עוז, את המאפרת עדה לורגן ואת הרוגמנית מיי בריט. התצלום שהופיע בהעולם הזה הוא חלק מצילומי הקולקציה, בו בריט נראית כבגד שלי, על רקע שער כני סייט סן-סולפיס בפאריס.

אני שמחה שהתצלומים הדהימו את כל רואיהם בפאריס ובניו-יורק, ואני מאחלת למיי בריט הצלחה, ומצרפת עוד תצלום שלה מאותה סדרה.

אביב פיבקו, איפנאית תל-אביב

מה שטוב על הקרקע, טוב מאוד גם באוויר

אליעזר בן-יהודה היה משוגע על הלשון העברית, אבל יש כאלה שלא כל-כך.

בריט ליד האייפל בגד מתל-אביב

המעשיות האלה על שרון שהיה שיינרמן, ושהוא לא היחיד, ושגם לך נולד כמישהו אחר (אסולין), שעליהן הרחיבה את הריבור הקוראה רותן (העולם הזה 5.12), מזכירות לי את המעשה בן-טולקובסקי, מי שהיה פעם מפקד חיל-האוויר.

לרוד בן-גוריון (שכוכור, נולד גרין) היה השיגעון הזה לעברת לכולם את השמות (מגולדה מאירסון עשה מאיר, מפנחס קולובסקי עשה ספי מייגאל סוקניק עשה ידן), אבל היה לו בנושא זה תקל אחר: עם דן טול-קובסקי, שהיה בשנות ה-50 מפקד חיל-האוויר, האלוף היה לא הסכים בשום פנים ואופן, לדרישות ביג"ח החוזרות ונישנות לעברת את שמו, הוא טען כי שם המישפחה של אבא, שמואל טולקובסקי, שהיה מוטיקי היישוב ומראשוני הפרדסים בארץ, היה טוב לאביו והוא גם טוב שבילי.

סופו של דבר, כשהיה טולקובסקי, באחד מתירמוני צה"ל, באוויר, עם מטוסי, נשכר לביג"ח והוא, כשרה ביטחון, החליט לקבוע עובדות בשטח. הוא פנה לטולקובסקי בקשר ועיברת בו במקום את שמו וקרא לו: האלוף טול, טול, אתה שומע אותי? האלוף טול, אתה שומע אותי? עברו!

טולקובסקי לא הגיב בכלל, אבל כשנחת, ניגש לשר-הביטחון (וראש הממשלה) ואמר לו: אדוני, השם שלי היה טולקובסקי כשהייתי על הקרקע, והוא יישר טולקובסקי גם כשאני באוויר!

דב בדיישכר, תל-אביב
העולם הזה 2470

העולם הזה 1162 התאריך: 30.12.1959

עיתונות

נס חנוכה

כותרת השבוע, בידועות אחרונות על סוחר רמת-גני: "עוב את הארץ כלי לרמות!"

פסקי השבוע

הגדרה ועובדה

● הסופרת שולמית הריאבן: "יש שלושה מיני בני-אדם — גברים, נשים ונשים עובדות."

● המלחין מאיר הרניק, על הצמחוניים: "הם מתים צעירים, אבל — בריאים!"

● איש רחמים, איש הציונים הכלליים, על המצב, אחר הבחירות, בהן נבחר משה נסים הצעיר כח"כ: "לפני הבחירות הם חיפשו נסים, עכשיו עלי הם לחפש רחמים!"

אנשים

ההברל הקטן

הסבר מאלף על ההברל בין שוטר עברי, צרפתי ואנגלי, ניתן השבוע על-ידי ח"כ מפא"י ז'דה טברסקי. סיפרה היא: בחורה מאיימת להטביע את עצמה בנהר. השוטר הצרפתי עוצר את הצעירה, אומר לה שישנם עוד אלף בחרים יותר מוצלחים מהחבר שלה ושולח אותה הביתה.

השוטר האנגלי קונה לכחורה כוס תה, מושיב אותה ליד האח ואחרי שהיא נרגעת, שולח אותה הביתה.

השוטר הישראלי מתתן לפי ניה: תרחמי עלי, יש לי אשה וחי מישוה ילדים, אני לא יודע לשחות ואטבע אם אנסה להציל אותך. אבל יש לי במקרה, חבל קחי אותו הביתה ותעשי איתו מה שאת רוצה. זה כבר לא באזור שלי.